

FRAX® – NOWE NARZĘDZIE W DIAGNOSTYCE OSTEOPOROZY

E. Czerwinski, J. Osieleniec

Zakład Chorób Kości i Stawów, WOZ, Coll. Med. Uniwersytetu Jagiellońskiego
Krakowskie Centrum Medyczne, ul. Kopernika 32, 31-501 Kraków, www.kcm.pl

Podstawy naukowe utworzenia FRAX®

Niska masa kostna (BMD) będąca dotychczas podstawowym kryterium rozpoznawania osteoporozy okazała się być istotnym, lecz nie jedynym czynnikiem ryzyka złamań, gdyż z jednej strony zachodzi liniowa zależność pomiędzy spadkiem BMD i ryzykiem złamania, a z drugiej 55-70% złamań występuje u osób, u których na podstawie badania densytometrycznego nie rozpoznano osteoporozy. Z tego powodu grupa ekspertów WHO pracująca pod przewodnictwem Prof. Kanisa w 2008 r. opublikowała raport dotyczący postępowania w osteoporozie, w którym wyróżniono najistotniejsze kliniczne czynniki ryzyka złamań tj. małą wartość wskaźnika masy ciała ($BMI < 20 \text{ kg/m}^2$), przebyte złamanie niskoenergetyczne, złamanie szyjki kości udowej u rodziców, palenie papierosów, przyjmowanie glikokortykosteroidów, alkoholizm, reumatoidalne zapalenia stawów. Następnie opracowano algorytm FRAX (WHO Fracture Risk Assessment Tool) udostępniony w internecie (<http://www.shef.ac.uk/FRAX/>) na podstawie, którego możemy obliczyć ryzyko szyjki kości udowej lub innego istotnego złamania osteoporotycznego w ciągu kolejnych 10 lat nawet nie znając wyniku badania densytometrycznego, jedynie na podstawie znajomości klinicznych czynników ryzyka złamania i znajomości BMI badanej osoby. Dokładniejsze obliczenia można uzyskać podając wyniki badania densytometrycznego. Obecna wersja kalkulatora, przetłumaczona na język polski przez prof. E. Czerwińskiego dokonuje obliczeń w oparciu o dane populacji angielskiej.